

I DETTA NUMMER

[Årsmöte protokoll](#)

[Bokslut](#)

[Från årsmötet](#)

[Information till
ST-läkare](#)

[Utnämningar](#)

[Burkina Faso](#)

[Kongressförteckning](#)

[Förenings
Information](#)

LEDARE

Bästa medlemmar i Sveriges Ögonläkarförening!

Hösten är här och det är bara att tacka för och ta till vara de soliga dagar vi får. Jobbmässigt var årsmötet i Göteborg en perfekt avslutning på sommaren. Vi tackar hjärtligt alla inblandade för ett mycket inspirerande och väl organiserat möte där vi dessutom generöst fick se otroliga talanger som gömmer sig under läkarrocken till vardags i Göteborg. Mycket uppskattat! Professor Aki Kawasaki har gett oss tillstånd att lägga ut hennes handouts på SÖFs hemsida. Hennes föreläsning och kurs var mkt uppskattade och så här kommer materialet alla till godo.

Bland det som är på gång kan jag lyfta:

Arbete med plattformen för vidareutbildningsmaterial fortsätter. Roligt nog, har vi fått mycket bra respons från kursgivare och nästa vidareutbildnings kurs blir om barnoftalmologi i november. Bakjurskursen går igen i januari 2016 och under våren kommer glaukomkursen, v.g. se annonserna på sid [14](#), [16](#).

Vi jobbar vidare med idén att stödja klubbarna och samtidigt förstärka årsmötet. Bland annat kommer det troligtvis att leda till att årsmötet flyttas från augusti till senare under hösten eller våren. Att ha mötet i slutet av augusti har inneburit, i praktiken, att de som håller kurser och föreläsningar ha behövt uppoffra del av sin semester.

Det behövs fler utbildade SPUR inspektörer. Det finns krav på SPUR inspektioner av alla kliniker som har ST utbildning, enligt SOSFS 2015:8M (Socialstyrelsens föreskrift om Läkarnas specialiseringstjänstgöring). Som föreskrift har den bindande karaktär. Planen är att ha hunnit inspektera alla kliniker under de kommande 3 åren och sen hålla en steady-state. Se Kerstin Edlunds efterlysning av fler SPUR inspektörer på sid [13](#). De som har gjort SPUR inspektioner tidigare tycker att det är mycket inspirerande och att man får med sig en hel del tillbaka till sin egen klinik.

Jag vill verkligen entusiasmera alla ST-läkare och deras respektive studierektorer att planera för att avsluta ST-utbildningen med den nationella examen eller EBOs examen. Detta är ett mycket bra sätt att kvalitetssäkra vår utbildning och hjälper att hålla en hög standard. Alla som klarar dem uppmärksammas med diplom och god lunch på årsmötet, samt deras namn publiceras här i Ett Ögonblick. Målet är att det ska bli standard att avsluta sin ST-utbildning med en examination, som för övrigt är standarden i övriga EU länder.

Vad gäller ST utbildning i övrigt, så vill styrelsen understryka att det är en självklarhet med kontinuerlig och bra handledning och att kirurgiska moment kräver handledare på plats. I SOSFS 2015:8M står det "För varje utbildningsperiod ska ST-läkaren ha tillgång till en handledare som 1. ska ha relevant specialistkompetens, och 2. ska ha genomgått handledarutbildning."

Vi har bjudit in SKL till inledande diskussion kring problemet med vårdval och ST

Ett Ögonblick

INFORMATION FRÅN SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING

utbildning och tjänster. Vi hoppas att de tackar ja och att det blir en konstruktiv lösning så att vi kan även i fortsättning utbilda tillräckligt många ST läkare.

Till sist, det är roligt att berätta att föreningens ekonomi är så pass bra att årsavgiften sänks ytterligare 100 kr för 2016 och jag vill önska alla ett inspirerande och givande arbetsår!

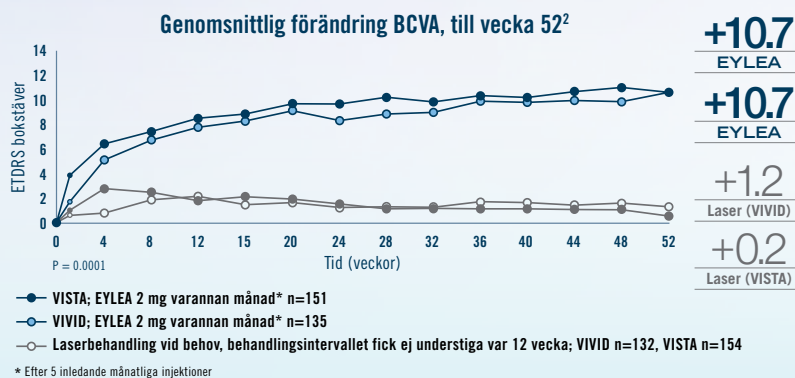
Fatima Pedrosa Domellöf

Fatima Pedrosa Domellöf

EYLEA® vid behandling av DME¹

Figur modifierad av Bayer

- Blockerar VEGF-A, VEGF-B och PIGF³ med högre affinitet än de naturliga receptorerna¹
- Motsvarande 1 rad förbättrad synskärpa efter första injektionen¹⁻²
- Upp till 1/3 av patienterna uppnådde förbättrad synskärpa motsvarande 3 rader, efter 52 veckor¹⁻²
- ≥2-steps förbättring i Diabetic Retinopathy Severity Scale (DRSS) för nästan 30% av patienterna¹

Referenser: 1. SPC. 2. Korobelnik JF, et al. Ophthalmology 2014;121:2247-2254. 3. Stewart MY. Expert Rev. Clin. Pharmacol. 2013; 6(2), 103-113.

Eylea (afibercept), 40 mg/ml injektionsvätska, lösning, är ett oftalmologiskt-/antineovaskulariseringspreparat. Rx, EF, S01LA05. **Indikationer:** Eylea är avsett för vuxna för behandling av neovaskulär (vät) åldersrelaterad makuladegeneration (AMD), nedsatt syn till följd av makulalödem sekundärt till retinal vaskulär oklusion (RVO) (grenvaskulär oklusion eller centralvaskulär oklusion) och nedsatt syn till följd av diabetiska makulalödem (DME). **Dosering:** Eylea är endast avsett för intravitreal injektion. Eylea får bara administreras av en kvalificerad läkare med erfarenhet av administrering av intravitreal injektioner. Den rekommenderade dosen Eylea är 2 mg afibercept, motsvarande 50 mikroliter. **Kontraindikationer:** Överkänslighet mot den aktiva substansen afibercept eller mot något hjälpämne. Aktiv eller misstänkt okulär eller periorulär infektion. Aktiv allvarlig intraokulär inflammation. **Varningar och försiktighet:** Intravitreal injektioner, inklusive injektioner med Eylea, har förknippats med endoftalmi, intraokulär inflammation, regmatogen näthinneavlossning, näthinneruptur och iatrogen traumatisk katarakt. Korrekta aseptiska injektionstekniker måste alltid användas vid administrering av Eylea. Dessutom ska patienterna övervakas veckan efter injektionen för att möjliggöra tidig behandling om en infektion uppstår. Patienter ska instrueras att omedelbart rapportera alla symptom som tyder på endoftalmi eller någon av ovanstående händelser. Ökat intraokulärt tryck har setts inom 60 minuter efter en intravitreal injektion, t.ex. med Eylea. Särskild försiktighet krävs hos patienter med dåligt kontrollerat glaukom (injicera inte Eylea när det intraokulära trycket är ≥ 30 mmHg). I samtliga fall måste således både det intraokulära trycket och perfusion av symvernen kontrolleras och behandlas på lämpligt sätt. Eftersom detta är ett terapeutiskt protein, finns potential för immunogenitet med Eylea. Patienter bör instrueras att rapportera alla tecken eller symptom som tyder på intraokulär inflammation, t.ex. ögonsmärta, fotofobi eller rodnad i ögat som kan vara kliniska tecken på överkänslighet. **Graviditet och amning:** Fertila kvinnor ska använda effektiv preventivmetod under behandling och under minst 3 månader efter den sista intravitreal injektionen av afibercept. Det finns inga data från användningen av afibercept hos gravida kvinnor. Djurstudier har visat embryofetal toxicitet. Det är okänt om afibercept utsöndras i bröstmjölk. En risk för det ammande barnet kan inte uteslutas. Det är okänt om afibercept utsöndras i bröstmjölk. En risk för det ammande barnet kan inte uteslutas. Eylea rekommenderas inte under amning. Ett beslut måste fattas om man ska avbryta amningen eller avstå från behandling med Eylea efter att man tagit hänsyn till fördelen med amning för barnet och fördelen med behandling för kvinnan. **Effekter på förmågan att framföra fordon och använda maskiner:** Injektion med Eylea har mindre effekt på förmågan att framföra fordon och använda maskiner på grund av möjliga tillfälliga synstörningar som kan kopplas antingen till injektionen eller till ögonundersökningen i samband med injektionen. Patienterna ska inte köra bil eller använda maskiner förrän synen är tillfredsställande återställd. För fullständig information om varningar och försiktighet var god se www.fass.se. **Förpackningar och förfrågan:** 100 mikroliter lösning i en injektionsflaska (typ I glas). Förpackningsstorlek: 1st. EF. Datum för senaste översyn av produktresumén, 25 februari 2015. För ytterligare information var god se www.fass.se. Bayer AB, Box 606, 169 26 SOLNA, Telefon 08-580 223 00, www.bayerpharma.se. ▼ Detta läkemedel är föremål för utökad övervakning. L.SE.03.2015.1607

SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENINGENS ÅRSMÖTE 24–26 augusti UPPSALA 2016

Varmt välkomna till socialt kryddat vetenskapligt årsmöte i Gullstrands hemstad.
Mötet hålles i Sveriges Ögonläkarföreningens regi på Uppsala Konsert & Kongress (UKK).

LOKALA ORGANISATIONSKOMMITTÉN

Manochehr Amani • Eva Larsson • Gerd Holmström • Per Söderberg • Eva Landgren • Ulrich Spandau

PROTOKOLL FÖRT VID FÖRENINGSMÖTE UNDER ÅRSMÖTE 2015-08-27

1. Mötets öppnande

Mötet öppnades av Fatima Pedrosa-Domellöf

2. Val av mötesordförande och sekreterare

Till mötesordförande valdes Fatima Pedrosa-Domellöf. Till mötessekreterare valdes Sten Kjellström.

3. Val av två justeringspersoner

Valdes Sten Andréasson och Gauti Jóhannesson

4. Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställdes enligt styrelsens förslag.

5. Frågan om mötets behöriga utlysande

Föreningsmötet befanns vara behörigen utlyst.

6. Meddelande från styrelsen

Information angående föreningen: 844 yrkesverksamma medlemmar, 243 pensionär.
Totalt 1 087 medlemmar

Årsmötet hade ca 380 deltagare. Aki Kawasakis föreläsningshandouts från årsmötet ligger på hemsidan

Under våren har en workshop kring Co-payment hållits
En uppskattad efterutbildningskurs med temat Plastikkirurgi hölls.

En gemensam undervisningsplattform för ST och efterutbildningskurser håller på att tas fram.

Planerade efterutbildningskurser:
16-17/11 2015 Barnoftalmologikurs
20-22/1 2016 Bakjourskursen
VT 16 Glaukomkurs
HT 16 Neurooftalmologikurs – ej helt klart

Arbete kring utveckling av årsmötets former har påbörjats.
Vi ser över SOTA dokument som är inaktuella.
Arbete pågår angående anpassning av ST-målbeskrivning

SPUR inspektioner: Krav enligt författningen ST 2015:8
Alla kliniker bör inspekteras under de kommande 3 åren, sen på löpande basis

Fatima Pedrosa-Domellöf informerar: ST läkare ej får jobba utan handledare och kirurgiska moment kräver handledare på plats. Alla ST läkare förväntas skriva specialistexamen / EBO

7. Rapport från kassaförvaltningen

Skattmästaren Lars Hjelmqvist föredrog kassaförvaltningsrapporterna för år 2014/15 (resultat- och balansräkning).

8. Revisionsberättelsen

Revisorn Svante Böös presenterar revisionsberättelsen som godkändes.

9. Frågan om ansvarsfrihet för styrelsen

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

10. Årsavgift

Styrelsen föreslår att årsavgiften för medlemmar 2016 sänks med 100kr till 650 kr från 750 kr. Stämman beslutade i enlighet med förslaget.

Styrelsen föreslår en engångsavsättning på 60 000kr till Ögonfonden. Stämman beslutade i enlighet med förslaget.

11. Val av vissa styrelsemedlemmar

Valberedningens förslag föredrogs av Anders Behndig. Årsmötet beslöt i enlighet med förslaget att välja:

Facklig sekreterare	Eva Olofsson	Omval	2015-2017
Styrelseledamot	Karl-Johan Hellgren	Omval	2015-2017

(Repr. icke universitetsklinik)

Skattmästare	Madeleine Zetterberg	Nyval	2015-2017
Styrelseledamot	Charlotta All-Eriksson	Nyval	2015-2017

(ST-utbildningsfrågor)

Stämman beslutade om omedelbar justering av punkten.

12. Val av fullmäktigemedlemmar och suppleanter vid SLS

Valberedningens förslag föredrogs av Anders Behndig. Årsmötet beslöt i enlighet med förslaget att välja:

Ordinarie representanter:	Fatima Pedrosa-Domellöf	omval
	Sten Kjellström	omval

Suppleanter:	Maria Kugelberg	omval
	Eva Olofsson	omval

13. Val av revisorer mm

Valberedningens förslag föredrogs av Anders Behndig. Årsmötet beslöt i enlighet med förslaget att välja:

Revisor	Svante Böös	omval	2015-2016
Revisor	Anders Kvanta	omval	2015-2016
Revisorssuppleant	Göran Olivestedt	omval	2015-2016
Klubbmästare	Elin Bohman	omval	2015-2016
Klubbmästare	Maria Wyon	omval	2015-2016

14. Val av valberedning

Styrelsens förslag till valberedning 2015-2016 föredrogs av Fatima Pedrosa-Domellöf:

Anders Behndig, ordförande
Kerstin Hallnäs
Björn Johansson

Stämman beslutade i enlighet med förslaget.

15. Övriga ärenden

Till hedersmedlemmar utsågs Elisabeth Agardh och Ulf Stenevi för deras exceptionella arbete inom oftalmologin i Sverige och deras engagemang inom ögonläkarföreningen.

Silvernålar för långt arbete inom vår styrelse utdelades till Lars Hjelmqvist samt till lokalkommittén för det fina arbetet med årsmötet 2015, nålen mottogs av Madeleine Zetterberg

Pris för bästa avhandling 2014 tilldelades Johan Germundsson med avhandlingen "Surgical outcomes of phototherapeutic keratectomy on Epithelial basement membrane dystrophy, and the characterisation of Bowman's Layer".

Pris för bästa ST-kurs 2014 tilldelades Ola Rauer och kursen Uveas sjukdomar och intra-okulära inflammationer. Priset tilldelas den som har högst kursutvärdering.

Fatima Pedrosa-Domellöf informerade om Ögonfondens anslag och stipendier. 2 miljoner kr delades ut i år. Ansökningstid januari – februari 2016.

Eva Larsson hälsar alla välkomna till nästkommande årsmöte i Uppsala 24-26 augusti 2016.

16. Mötets avslutande

Mötet avslutades av Fatima Pedrosa-Domellöf

Vid protokollet – Sten Kjellström

Justeras

Sten Andréasson

Gaut Jóhannesson

SVERIGES
ÖGONLÄKARFÖRENING

Lars Hjelmqvist, Skattmästaren

EKONOMISK REDOGÖRELSE FÖR VERKSAMHETSÅRET 2014 - 2015

BALANSRÄKNING 2015-05-31

Tillgångar:		Skulder:	
Plusgiro	5 991	Eget kapital 140601	2 677 876
Bankkonto Nordea	620 144	NOK 2015	469 137
Bankkonto Marginalen	863 427	Årets överskott	945 899
Bankkonto Skandiabanken	3		
Fasträntekonto Skandiabanken	860 974		
Bankkonto Swedbank	10		
Fasträntekonto Swedbank	857 361		
Bankkonto SBAB	885 001		
Summa kronor	4 092 912		4 092 912

RESULTATRÄKNING

	Föreg. år	Perioden
Intäkter		
Medlemsavgifter	691 164	622 321
Bidrag	85 969	805 873
Konferensintäkter	527 112	122 500
Annonser, skrifter	224 906	106 510
Räntor	42 033	32 271
Summa intäkter:	1 571 184	1 689 421
Kostnader		
Acta Ophthalmologica	742 247	292 182
Årsmötet	88 357	54 759
Styrelsens/efterutb.komm. resor o sammantr.	108 920	106 327
Spec.ex.komm resor o sammanträden	16 455	39 778
Info-brev	58 847	68 648
Konferenskostnader	39 163	95 197
Sekretariat, kontorsmaterial, övriga kostnader	13 436	14 142
Internationella föreningar	50 255	30 803
SOTA-dokument	0	13 142
Stiependier	20 000	20 000
Skatter, bankavgifter	9 316	8 544
Summa kostnader:	1 146 996	743 522
Årets överskott / underskott	424 188	945 899

SKATTMÄSTARENS KOMMENTARER TILL BOKSLUT 2015-05-31

Årets resultat uppvisar ett överskott på ca 950 000 kr. Att ett så stort överskott uppstått detta år beror framförallt på engångsintäkter från NOK 2014. Se kommentarer nedan.

Sammantaget är ekonomin i god balans.

De största förändringarna i resultaträkningen hänför sig till följande poster:

INTÄKTER

- **Medlemsavgifter:** (622 000) Minskning i paritet med den sänkta medlemsavgiften för 2014 med 100 kr.
- **Bidrag:** Återbetalning från NOK Stockholm 2014 på 780 000.
- **Konferensintäkter:** (122 000) Intäkter från deltagaravgifter för klinikchefskonferens samt temadag medfinansiering av linser (Året innan extra höga intäkter för utställarvoden från årsmötet i Malmö 2013)
- **Annonser, skrifter:** Fortsatt minskning av annonsintäkter för Ett Ögonblick (38 000 mot 80 000 året innan).
Goda annonsintäkter för medlemsmatrikeln (60 000).

KOSTNADER

- **Acta Ophthalmologica:** Prenumerationsavgift för 2015 (381 000), återbetalning har skett för distributionen av Acta 2014 (89 000).
- **Konferenskostnader:** (95 000) Ökade kostnader p.g.a. arrangerandet av temadag medfinansiering av linser.

KONTAKTUPPGIFTER TILL NYE SKATTMÄSTAREN

Sveriges Ögonläkarförening
c/o Madeleine Zetterberg
Ögonmottagningen
Sahlgrenska universitetssjukhuset/Möndal
Göteborgsvägen 31
431 80 Möndal

E-mail: madeleine.zetterberg@gu.se

ÅRSMÖTET I GÖTEBORG 2015

Denna gång hölls mötet på Svenska Mässan i Göteborg mellan den 26:e och 28:e augusti. Det var god uppslutning bland medlemmarna och mer än 380 deltog. Stort tack till alla er som kom!

Mötet inleddes med en efterutbildningsdag packad med lärorika föredrag i olika ämnen. Marita Grönlund-Andersson och Solveig Oskarsdottir talade om Juvenil idiopatisk artrit och uveit associerat med detta och av Gun Lindgren, Karin Sundelin och Åse Silverdal lärde vi oss om olika behandlingsmetoder vid basaliom. Intraokulär barnögonkirurgi behandlades av Alf Nyström, Gunilla Magnusson och Jenny Gyllén. Det senaste om intravitreal injektioner i medicinsk och kirurgisk retina förmedlades av Sven Crafoord, Helle Kalm och Monica Löwestam-Adrian och glaukomkirurgi hos vuxna av Anders Bergström och Charlotta Zetterström. Ett svårt men viktigt område, medicinsk kornea, diskuterades av Ulf Stenevi m fl. Sista efterutbildningskursen detta årsmöte hölls av årets gästföreläsare Aki Kawasaki och ämnet var Evaluation and management of Papilledema. Alla dessa kurser höll mycket hög klass och var mycket uppskattade och lärorika, ett stort tack till alla föredragshållare.

ST-läkarna hade också ett dignande kunskapsmörgåsbord framför sig med ämnen såsom "Oklar synnedsättning" av Bertil Lindblom, "Optik och refraktionering" av Bertil Sterner och "Handläggning av uveitpatienter" som diskuterades av Tommy Andersson.

På torsdagmorgon höll gästföreläsaren professor Aki Kawasaki en strålande föreläsning på ämnet "Ischemic optic neuropathy: Anterior, posterior and post-operative. Handouts från denna session och hennes tidigare efterutbildningskurs finns på föreningens hemsida (www.swedeye.org).

Gauti Jóhannesson, årets SOE stipendiat, höll en mycket lärorik och engagerande glaukomföreläsning. Sten Andréasson höll sedan Rendahlsföreläsningen om sin enastående forskning inom ärftliga näthinnesjukdomar.

Föreningens årsmöte hölls med god uppslutning på eftermiddagen, se separat protokoll. Silvernålar för långt arbete inom vår styrelse utdelades till Lars Hjelmqvist

Sten Kjellström och Gauti Jóhannesson.

Fatima Pedrosa-Domellöf och Sten Andréasson.

Lars Hjelmqvist.

samt till lokalkommittén för det fina arbetet med årsmötet 2015, nålen mottogs av Madeleine Zetterberg.

I år hade vi det stora nöjet att utse 2 hedersmedlemmar för deras exceptionella arbete inom oftalmologin i Sverige och deras stora engagemang inom ögonläkarföreningen. Grattis Elisabeth Agardh och Ulf Stenevi.

På kvällen hölls en fantastisk bankett där Ögonkliniken på Sahlgrenska visade upp sina fantastiska spextalanger i allt från dans, saxofonspel till skönklingande sång –

["#Det_där_så_gjorde_de_f**_så_bra](#)
[#En_skål_uti_botten_för_Sahlgrenska_vi_tar"](#)

Fredagen inleddes med en ny, för årsmötet, programpunkt – "Frukost med experten". Här deltog 19 experter vid 18 bord och diskuterade allt från tumörer till EBO-examen samtidigt inmundigades en god frukost. Punkten var uppskattad och stämningen god. Möjligen bör man fundera över en bättre dag i schemat så att så många som möjligt kan delta.

En trevlig fortsättning på ett tidigare symposium på temat medicinhistoria leddes av Tomas Bro och följdes senare av ett symposium rörandes komplikationer efter refraktiv kirurgi under ledning av Anders Behndig.

Även i år användes en mobil-app där de senaste aktuella schemaändringar fanns tillgängliga. Deltagarna hade här möjlighet att direkt ge feedback angående respektive programpunkt, detta är viktigt redskap för att få till ett så bra årsmöte som möjligt.

Ett MYCKET stort tack till alla föreläsare, poster presenterare, symposiearrangörer, frukostexperter, volontä-

rer och alla andra som har lagt ner tid och kraft på att få till detta fantastiska möte. Utan er hade vi aldrig kunnat ha denna höga kvalitet på våra möten.

Nästa årsmöte kommer att hållas i Uppsala augusti 2016. Vi hoppas att få se så många som möjligt där.

Sten Kjellström

Madeleine Zetterberg mottog en nål.

Elisabeth Agardh och Ulf Stenevi.

Ögonkliniken på Sahlgrenska spexar på scenen.

Ögonsjukvård i Burkina Faso

Burkina Faso, mitt i Västafrika, kämpar för att befolkningen ska få det bättre, även vad gäller ögonsjukvård. Men fattigdomen försvårar på alla sätt. Det finns numera läkarutbildning i landet. Antalet läkare stiger men det är svårt att få tillgång till verktygen för att kunna använda sina färdigheter, instrument och pengar.

Alla patienter måste betala för sig. För en lantbrukare kostar en gråstarrsoperation motsvarande tre månaders lön, implantatet är då inräknat.

I landets andra stad, Bobo-Dioulasso finns det fyra ögonläkare. De ska serva en befolkning på över 2 miljoner. I hela landet, med en befolkning på över 16 miljoner, finns inte en enda retinakirurg, ingen i flera av grannländerna.

Så visst finns det mycket vi kan hjälpa till med!

Västafrikahjälpen, en hjälporganisation startad för ändamålet, har precis byggt klart första etappen på ett kirurgsjukhus utanför Bobo-Dioulasso. Sjukhuset har fått en donation av utrustning för ögonundersökning och för gråstarrsoperationer, det mesta helt nytt och på plats i landet. Donator är en italiensk organisation, Canguro onlus Flights Aid, www.canguroid.org

Genom ett projekt som drivs av Lions Club Tillberga, med hjälp av pengar från Radiohjälpens, byggs nu en ögonklinik på sjukhuset, klar att tas i bruk i oktober 2015. Vi kommer att erbjuda befolkningen med ögonproblem undersökning och om möjligt bot. Medel är avsatta för att betala flygresan för några svenska ögonkirurger.

Kanske är det du som ska vara den första svenska ögonkirurgen på plats?

Kontakta då Ingrid Johansson, ansvarig på Centre Medical La Grace, vacciningrid@gmail.com

I början av oktober finns hon i Sverige, på tel 072-201 23 24.

www.vastafrikahjalpen.se

Önskas mer information kontakta då Stefan Kjellnäs, Lions Tillberga, email stefan.kjellnas@gmail.com, tel 070-532 01 60.

Bästa ST-kurs 2014

Priset för bästa ST-kurs 2014 gick till Ola Rauer och ST-kursen:

”Uveas sjukdomar och intraokulära inflammationer”.

Priset är baserat på kursdeltagarnas utvärderingar. Dr Rauer erhåller ett stipendium på 10 000 kr

Bästa avhandling 2014

Detta år gick priset till Johan Germundsson vid Linköpings universitet för avhandlingen:

”Surgical outcomes of phototherapeutic keratectomy on epithelial basement membrane dystrophy, and the characterisation of Bowman’s layer”.

Dr Johan Germundsson erhöll ett stipendium på 10 000 kr.

Ögonfonden
SYNFRÄMJANDE FORSKNING

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

Stöd ögonforskningen

SWISH 123 900 7220
BG 890 - 7610
PG 90 07 22 - 0
www.ogonfonden.se

SPUR-INSPEKTION

Fler SPUR-inspektörer efterlyses

Jag har sedan våren 2015 uppdraget att samordna SPUR-inspektioner inom vår specialitet. Jag har till min hjälp åtta utbildade inspektörer inom ögon.

Jag väddar nu till er alla att hjälpa mig att hitta ytterligare kollegor som är intresserade av detta mycket stimulerande uppdrag.

Kontakta mig om du är intresserad eller har ytterligare frågor om vad uppdraget innebär och hur det går till i praktiken. Lipus ger flera gånger per år en endagsutbildning för blivande inspektörer.

Inom ögonläkarföreningen måste vi gemensamt ta ansvar för att genomföra SPUR-inspektioner i enlighet med gällande författning, där det nu är ett skall-krav att SPUR-inspektion ska genomföras minst vart femte år om man ska utbilda ST-läkare.

De verksamheter som önskar inspektion inom det närmaste året hoppas jag hör av sig till mig snarast för att jag ska kunna planera på ett klokt sätt.

Kerstin Edlund SPUR samordnare ögon
kerstin.edlund@telia.com

VIKARIAT Januari 2016 - Januari 2017

Full praksis med 100% drifttilskudd. Gode inntjeningsmuligheter. Vikariat fra jan 2016-jan 2017.

ADRESSE:
Prinsens gt 67, 7020 Trondheim, Norge

KONTAKTPERSON:
Helene K. Laukeland
tlf: +47 997 170 03

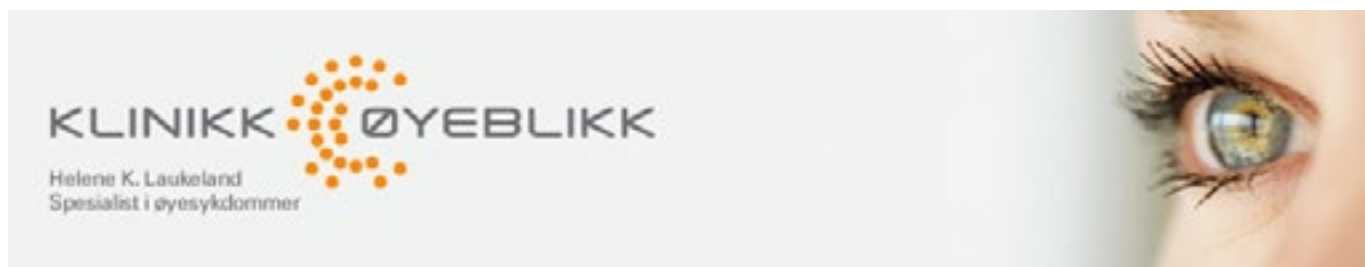
hlaukeland@yahoo.no eller
lege@klinikkoyeblikk.no

Praksisen heter **Klinikk Øyeblikk** hjemmeside:
www.klinikkoyeblikk.no

Praksisen er fullt utstyrt med: to uniter, to autorefraktorer, foto (Kowa), Oct (Topcon fra 2014), yag (Nidek), slt (Lumenis), Pachymeter.

To legekontor, en operasjons stue for enkel kirurgi (øyelokk, chalazier etc).

Med vennlig hilsen
Helene K. Laukeland

INFORMATION TILL ST-LÄKARE

Bästa/e ST-kollega!

Till höger finner du schema för vårens och höstens ST-kurser 2016. Samtliga går att finna i Lipus kurskatalog.

**För anmälan hänvisar vi till Lipus kurskatalog:
www.lipus.se**

SÖFs styrelse jobbar för närvarande med att skapa en digital lärplattform för våra utbildningskurser. Målet är att nå ut till fler ST-läkare med kurserna och också att effektivisera distributionen av undervisningsmaterial. Vi hoppas att vissa kurser skall komma igång med den nya plattformen under 2016.

Vi vill påminna om att abstrakts från ditt vetenskapliga arbete och titeln på ditt utvecklingsarbete gärna kan skickas till Catharina Kuylenstierna:

catharina.kuylenstierna@sankteriks.se för publicering på SÖFs hemsida. Försättningsvis kommer Beatrice Peebo och jag att dela på uppdraget som ST-utbildningsansvariga i SÖF. Beatrice är inte i tjänst men kommer åter hösten 2016.

SCHEMA FÖR VÅRENS KURSER 2016

Retinas sjukdomar	7 - 11 mars
Glaukom	12 - 15 apr
Neurooftalmologi	9 - 12 maj

HÖSTENS KURSER 2016

Uveas sjukdomar	26 - 29 sept
Barnoftalmologi och skelning	3 - 6 okt
Diabetes	24 - 27 okt
Ögononkologi, rekonstruktiv ögonplastik- kirurgi och orbitas sjukdomar	14 - 18 nov
Linsen och refraktiv kirurgi	21 - 23 nov

(Kurs i Optik annonseras i nästa nummer)

Bästa hälsningar och trevlig höst!
Charlotta All-Eriksson
ST kurs ansvarig, SÖF
charlotta.all-eriksson@sankterik.se

Efterutbildningskurs i Glaukom 2016

(En kort version av ST kurs i Glaukom)

TORSDAG DEN 21 APRIL, KL 11.00 TILL FREDAG DEN 22 APRIL KL 12.00

S:t Eriks Ögonsjukhus. Stockholm

FÖRELÄSARE:

Christina Lindén, Dimitrios Bizios,
Gauti Jøhannesson, Enping Chen.

KURSAVGIFT: 3000 kr

ANMÄLAN:

Senast den 15 december till
carina.spolnik@sankterik.se

Välkommen!

Enping Chen och Gauti Jøhannesson

ALLA HAR RÄTT TILL OLIKA VÅRD!

Med Lucentis® (ranibizumab) nya dosering kan du individanpassa behandlingen från den första injektionen. När din kunskap och patientens behov avgör behandlingsregimen spar du kontroller utan att kompromissa med effekten¹⁻³. Läs mer om Lucentis – godkänd för individanpassad behandling, på medhub.se

LUCENTIS®
RANIBIZUMAB

Ref. 1. Lucentis (ranibizumab) produktresumé 141212
2. Prunte C and RETAIN Study Group. Invest Ophthalmol Vis Sci 2014;55: E-Abstract 1700, 2014 ARVO.
3. Figueira J on behalf of RETAIN Study Group. Poster presented at COPHy, March 20-23, 2014.

Lucentis® (ranibizumab), 10 mg/ml injektionsvätska, lösning. **Indikationer för vuxna:** Behandling av neovaskulär (vät) åldersrelaterad makuladegeneration (AMD), behandling av nedsatt syn på grund av diabetiska makulaödem (DME), behandling av nedsatt syn på grund av makulaödem till följd av retinal venocclusion (RVO) (gren- eller centralvenocclusion) och behandling av nedsatt syn på grund av koroidal neovaskularisering (CNV) till följd av patologisk myopi (PM). **Farmakologisk grupp:** Antineovaskulära medel. **Dosering:** Injektionsflaska för engångsbruk eller lösning i förfylld spruta, endast avsedd för intravitreal användning. Lucentis skall administreras av en utbildad öftalmolog med erfarenhet av intravitreal injektioner. Rekommenderad dos av Lucentis är 0,5 mg (0,05 ml). **Varningar och försiktighet:** Behandling med Lucentis är endast avsedd att ske via intravitreal injektion. Intravitreal injektioner, däribland injektioner med Lucentis, har förknippats med endoftalmit, intraokulär inflammation, regmatogen näthinneavlossning, näthinneruptur och iatrogen traumatisk katarakt. Använd alltid korrekta aseptiska injektionsmetoder då Lucentis administreras. Dessutom skall patienter kontrolleras under veckan efter injektionen för att möjliggöra tidig behandling om en infektion uppkommer. Patienter skall instrueras att omedelbart rapportera alla symtom som tyder på endoftalmit eller någon av ovan nämnda händelser. **Effekter på förmågan att framföra fordon och använda maskiner:** Behandlingsproceduren med Lucentis kan orsaka temporära synstörningar, vilka kan påverka förmågan att framföra fordon eller använda maskiner. **Förpackningar:** 0,23 ml lösning i en injektionsflaska och 0,165 ml steril lösning i förfylld spruta. **Receptstatus:** Läkemedlet är receptbelagt och ingår i förmånssystemet, Rx, E. **Texten är baserad på produktresumé:** 2014-12-12. **Ytterligare information och pris:** se www.fass.se. Har du frågor angående våra receptbelagda produkter är du välkommen att vända dig till Novartis Medicinsk Information. Telefon: 08-732 32 00, e-post: medinfo.se@novartis.com.

SE1305335012

 NOVARTIS

Novartis Sverige AB, Box 1150, 183 11 Täby. Telefon 08-732 32 00, www.novartis.se

Foto från Quality Hotel 11 & Eriksbergshallen

Nationell bakjournskurs i ögonsjukdomar

Sahlgrenska Universitetssjukhuset i samarbete med
Sveriges ögonläkarförening bjuder in till bakjournskurs
Göteborg 20-22 januari, 2016

Målgrupp: Blivande eller nyblivna bakjourer

Kursens innehåll

Traumatologi, Infektioner, Neurooftalmologi, Juridik/massmedia m.m

Mer information om kursen:

www.vgregion.se/bakjournskursjan2016

*Kursen är ett samarbete mellan Ögonkliniken Sahlgrenska
Universitetssjukhuset och Sveriges ögonläkarförening*

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENSKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

KONGRESSFÖRTECKNING

Saknas event eller möte? Maila till web@swedeye.org.
An event missing? Please contact us.

VINTER & VÅR 2016

7th International course on
ophthalmic and oculoplastic
reconstruction and trauma surgery
Vienna
Wien, Österrike
Jan 13 2016 - Jan 15 2016
www.ophthalmictrainings.com

6th EURETINA Winter Meeting
Rotterdam, Nederländerna
Jan 23 2016 -
www.euretina.org

20th ESCRS Winter Meeting
Athen, Grekland
Feb 26 2016 - Feb 28 2016
www.es CRS.org/athens2016/

World Ophthalmology Congress
(WOC) 2016
Guadalajara, Mexico
Feb 05 2016 - Feb 09 2016
www.woc2016.org

ARVO 2016
Seattle, Washington, USA
May 01 2016 - May 05 2016
www.arvo.org

SOMMAR & HÖST 2016

NOK 2016
Århus, Danmark
Jun 08 2016 - Jun 12 2016
www.nok2016.com

EURETINA 2016
Köpenhamn, Danmark
Sep 08 2016 - Sep 11 2016
www.euretina.org

ISER (International Society for Eye
research) 2016
Tokyo, Japan
Sep 2 2016 - Sep 29 2016
<http://www.iser.org>

Framtidens specialläkare
Malmö
Sep 07 2016 - Sep 09 2016

EPOS 2016, 42nd annual Meeting
Zürich, Schweiz
Sep 23 2016 - Sep 25 2016
www.epos-focus.org

icare

NYA ICARE HOME

Enkel och exakt tonometer för tryckkurvor dygnet runt under ledning av ögonkliniken.

MEDILENS NORDIC AB
Drottninggatan 14 252 21 Helsingborg
Tel 042 - 14 12 25 • www.medilensnordic.com • info@medilensnordic.com

ETT ÖGONBLICK

Information från Sveriges ögonläkarförening mailas ut tre gånger årligen till alla medlemmar.

MEDLEMSINFO

Adressförändring måste anmälas till:

Medlemsregistret
Sveriges Läkarförbund
Box 5610
114 86 Stockholm
medlem@slf.se

oavsett medlemskap i Läkarförbundet eller ej, då föreningen utnyttjar detta adressregister.

Pensionärer som önskar erhålla föreningens medlemsutskick, meddela läkarförbundet er mailadress på adress enligt ovan.

ANNONSERING & PRISER

Annonsering i Ett Ögonblick är välkommet.

För 2016 gäller följande priser:

Helsida	14.000:-
Halvsida	8.000:-
Kvartssida	4.500:-

Kostnad för udda format och radannonser kan diskuteras med skattmästaren. Annonsering för kurser och möten som arrangeras eller förmedlas av medlemmarna debiteras inte. / Madeleine Zetterberg, Skattmästare

DEADLINE MATERIAL TILL NÄSTA NUMMER

Material till nästa nummer av Ett Ögonblick måste vara tidningens redaktör Catharina Kuylenstierna tillhanda senast 19 januari 2016. Sänd materialet i form av Microsoft Word-fil via e-post till:
catharina.kuylenstierna@sankterik.se

ANSVARIG UTGIVARE

Fatima Pedrosa Domellöf, ordförande
fatima.pedrosa-domellof@ophthal.umu.se

PÅ HEMSIDAN

Lösenord för att läsa "Ett Ögonblick" på hemsidan är "gullstrand"

STYRELSEN 2015-2016

Fatima Pedrosa Domellöf, ordförande
fatima.pedrosa-domellof@ophthal.umu.se

Maria Kugelberg, vice ordförande
maria.kugelberg@sankterik.se

Sten Kjellström, vetenskaplig sekreterare
sten.kjellstrom@med.lu.se

Eva Olofsson, facklig sekreterare
eva.olofsson@ophthal.umu.se

Charlotta All-Eriksson, ST-ansvarig
charlotta.all-eriksson@sankterik.se

Beatrice Peebo, Utbildningsfrågor
(Tjänstledig 2015-2016)
beatrice.peebo@liu.se

Ulf Dahlstrand, ST-representant
ulf.dahlstrand@skane.se

Karl-Johan Hellgren, ledamot (icke-universitetsklinisk)
karl-johan.hellgren@liv.se

Madeleine Zetterberg, skattmästare
madeleine.zetterberg@gu.se

Sverker Hallin, ledamot privatläkare
sverker@hallin.se

BLI MEDLEM I SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING

Ansökan om medlemskap i Sveriges Ögonläkarförening skickas till:
Eva Olofsson,
Facklig sekreterare Ögonkliniken,
Norrlands Universitetssjukhus
901 85 Umeå

med skriftlig rekommendation från någon, som redan är medlem i föreningen. Ansökan kan även skannas och skickas med e-post till:
eva.olofsson@ophthal.umu.se

Beslut om inval fattas vid styrelsemötena som årligen äger rum i mars/april samt november/december och vid årsmötet. Bekräftelse om medlemskap skickas efter varje styrelsemöte. Du kan ladda ner ansökan i [PDF-format här](#).

Välkommen med Din ansökan!

NY behandling vid Glaukom

TAPTIQOM®
(tafluprost 15µg/ml + timolol 5mg/ml)

KONSERVERINGSFRI KOMBINATION I EN DROPPE

- God IOP reduktion¹ och tolerans²
- En gång per dag
- God behandlingsekonomi³

Ingår i högkostnadsskyddet utan begränsning³

Referenser: 1) Holló G et al. Adv Ther 2014;31:932-944. 2) SPC Taptiqom. 3) www.tlv.se.

Taptiqom ögondroppar (tafluprost 15 µg/ml + timolol 5 mg/ml) S01ED51: Rx, F. Indikation: Sänkning av det intraokulära trycket hos vuxna patienter med öppenvinkelglaukom eller okulär hypertension som inte svarar tillräckligt på topikal monoterapi med betablockerare eller prostaglandinanaloger och som kräver en kombinationsbehandling och kan ha nytta av ögondroppar utan konserveringsmedel. Varningar och försiktighet: Risk för ögonfranstillväxt, mörkfärgning av ögonlockshuden och ökad irispigmentering. Ingen eller begränsad erfarenhet av astma eller vid andra former av glaukom än öppenvinkelglaukom. Timolol kan ge systemiska biverkningar, vilket innebär att Taptiqom bör administreras med försiktighet till vissa patientgrupper. Graviditet och amning: Taptiqom får inte användas av kvinnor i fertil ålder, såvida inte adekvata preventivmetoder används. Förpackningar: Endosbehållare om 30 respektive 90x0,3 ml. För pris och ytterligare information: se www.fass.se. Datum för översyn av SPC 141113.

SantenPharma AB · Solna Torg 3 · 171 45 Solna · Tel 08-444 75 60 · info@santenpharma.se · www.santen.se

Santen

TAP 1509-13SE